

Obsah

	Úvod	5
I.	Sociálna pedagogika ako špecifická oblasť profesijnej angažovanosti	10
1.1	Vzťah sociálnej pedagogiky k iným príbuzným disciplínam a odvetviam ľudskej činnosti	17
1.2	Vzťah sociálnej pedagogiky k iným príbuzným pedagogickým disciplínam	24
1.3	Predbežné vymedzenie predmetnej a kompetenčnej oblasti sociálnej pedagogiky	27
1.4	Možné prístupy k vymedzeniu korpusu sociálnej pedagogiky	33
1.4.1	Ciele sociálnej pedagogiky	35
1.4.2	Funkcie sociálnej pedagogiky	37
1.4.3	Spoločenský význam sociálnej pedagogiky	47
1.4.4	Sociálna pedagogika ako svojbytný fenomén	49
1.4.4.1	Socializácia, jej špecifiká a ciele	58
1.4.4.2	Štrukturálna a sociokultúrna socializácia	63
1.4.4.3	Iné prístupy k artikulácii procesu socializácie	66
1.4.4.4	Socializácia a jej väzby na prostredie	85
1.4.4.5	Niektoré súčasné trendy negatívne zasahujúce do procesu socializácie	89
1.5	Profesijný profil sociálneho pedagóga	91
1.6	Možnosti uplatnenia sociálneho pedagóga v konkrétnej spoločenskej praxi	98
II.	Význam štandardizácie a metodizácie profesijného výkonu sociálnej pedagogiky	106
2.1	Čo je to metodika a ako pristupovať k jej tvorbe	115
2.2	Ciele, úlohy a identifikačné znaky metodiky	117
2.3	Štruktúra metodiky	120
2.4	Silné a slabé stránky metodizácie výkonu určitých profesijných činností	121
2.5	Možnosti uplatnenia metodík v školskom prostredí	128

III.	Rozlíšenie kompetenčných oblastí sociálnej pedagogiky a sociálnej práce exemplifikované na príklade riešenia problematiky šikanovania na školách a v školských zariadeniach	131
3.1	Rozpoznávacie znaky šikanovania a typológia jeho aktérov	132
3.2	Príčiny šikanovania	138
3.2.1	Kontextové faktory šikanovania	139
3.2.1.1	Faktory šikanovania lokalizované v externom prostredí školy	140
3.2.1.2	Faktory šikanovania lokalizované vo vnútornom prostredí školy	143
3.2.2	Osobnostné faktory šikanovania	145
3.3	Formy, prejavy a dôsledky šikanovania	152
3.4	Miesto sociálnej pedagogiky a sociálnej práce v procese eliminácie šikanovania na školách a v školských zariadeniach	157
3.5	Štandardizované postupy potierania šikanovania v školskom prostredí	168
3.5,1	Štandardizované postupy pokrývajúce oblasť prevencie, monitorovania, depistáže a diagnostikovania šikanovania	169
3.5.2	Štandardizované postupy pokrývajúce kuratívne činnosti mobilizované pri riešení zistených prípadov šikanovania	174
3.5.2.1	Zásady práce s agresorom po odhalení šikanovania	177
3.5.2.2	Zásady práce s obeťou po odhalení šikanovania	184
3.5.2.3	Zásady práce s triednym kolektívom po odhalení šikanovania	187
	Záver	192
	Doslov	198
	Zoznam použitej literatúry	199